

VÅXTORPS HEMBYGDSFÖRENING

Föreningens ändamål är att främja hembygdsvård och hembygdsvård och hembygdsvård.

Att tillvarata äldre kulturminnen inom Våxtorps församling och för den skull anordna museum med arkiv och att tillse att samlingarna vårdas och på lämpligt sätt göras tillgängliga för intresserade.

Dessutom att övervaka och i möjligaste mån skydda fasta fornlämningar, äldre byggnadsminnesmärken och märkligare naturminnesmärken inom verksamhetsområdet och att verka för naturvård och naturskydd.

Stugan i Lärka Sjöholt 1960

Förteckning över de som bott i stugan i Lärka Sjöholt

Måns Nilsson, f.1670, d. 1741,
Karin Sjunnesdotter, d. 1739
Barn: Sjunne Månsson,
f. 1710, d. 1784,
Maka: Lusse Persdotter,
f. 1727, d. 1797
Barn: Sissa f. 1752, Elsa f. 1754,
Nils f. 1757, Elna f.1763, Pehr
f.1769

Nils Sjunnesson 1757,
hustru Tyra f. 1758
Barn:
Pehr f. 18031207, Elias f.
17951031, Sven f. 1789

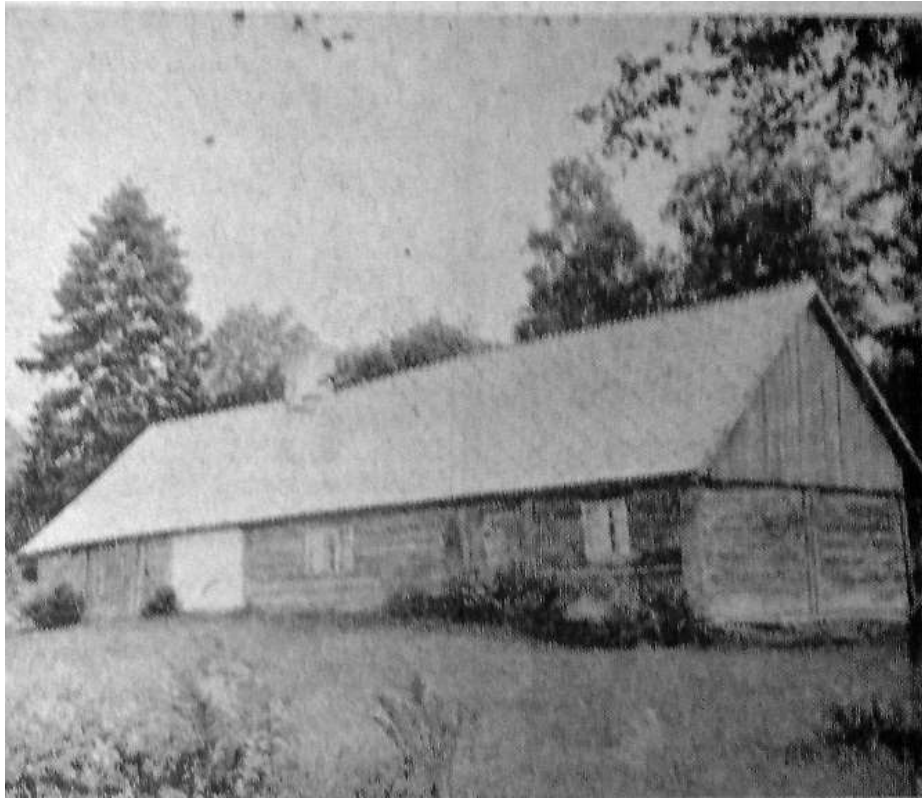
Pehr Nilsson f. hustru Lussa
Jönsdotter f. 18021031

"Pumpa-Johan"

Barn: Påhl f. 18290727, Elna
f.18260109, Sissa f. 18340827,
Tyra f. 18380216, Nils f.
18411108, Johanna f. 18450601

Påhl Persson f. 18290727,
hustru Pernilla f. 18390211
Barn: Johan Alfred f. 18770623,
d 19600221 + 4 till

Texten i denna ruta är framtagen av Ingemar Johansson, L. Tjärby, Laholm

Stugan i Lärka Sjöholt 1960

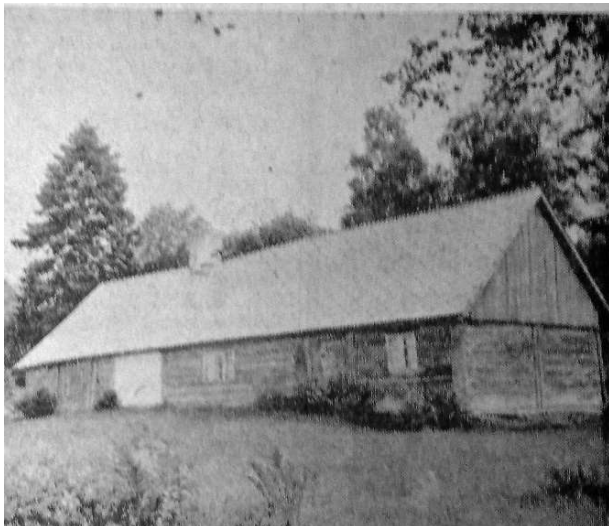
..... och på plats i Våxtorp 1962

Axel Berg von Linde invigningstalar, ordf. Marianne Bachman lyssnar intresserat, 1962

LT gör besök på Våxtorps blivande hembygdsgård

1700-talsstuga i Lärka-Sjöhult

1700-talsstuga i Lärka-Sjöhult är bättre än den ser ut nu

Hur ser den egentligen ut, den blivande hembygdsgården i Våxtorp och hur pass bibehållen är den? De frågorna ställdes med all rätt vid det sammanträde som Våxtorps kommunalfullmäktige höll i måndags där hembygdsgården begärt ett anslag på 5.000 kr för att flytta stugan. För att göra oss en föreställning om detta körde Laholms Tidnings medarbetare tillsammans med vännen Hilmer Svänsson härredagen till Lärkesholm och tog en titt på den blivande hembygdsgården.

Det hör inte till det lättaste att hitta det men vackra vägar leder från Våxtorp till Orseljunga och vidare till Asdjunga där man tar av mot Röstänga. När man kommer fram till Lärkesholmns vackra gård, numera tillhörigt von Reiserska stiftelsen, tar man av mot Östra Spång och via en del småvägar kommer man så småningom fram till en mycket vacker

plats, kallad Lärka-Sjöhult vid Lärkesholmnsjöns västspets där vi också fann den gamla stugan. Det finns ett gammalt ordspråk, som säger "man skall inte skåda hunden efter hären" och det får man nog anse tillämpligt i detta fall. Gården ser nämligen inte mycket ut just nu men så har den också lagts ned för ett tiotal år sedan då

(Forts. å sid. 5)

LT gör . . .

(Forts. fr. sid 1)

jorden lagts till granngården. Den siste brukaren — gårdarna tillhör Lärkesholm — bodde kvar i manbyggnaden tills i fjol då han gick bort nära åttio år gammal. Uthusen är totalt förfallna och troligen tuttar man eld på dem så snart manbyggnaden har flyttas. Det är för övrigt en sak, som hotar även manbyggnaden om inte hembygdsgården snarast flyttar undan den.

Gården ser inte så mycket ut just nu med ett söndrigt papptak över det gamla halm-beklädda taket, bräddlädnaden delvis nedriven och ett tråkigt intryck av interiören där oboddheten gör sig starkt gällande. Men samtidigt kan man här och var konstatera, att det gamla liggande knuttimret ser friskt och bra ut.

Vad säger då sakkunskapen om den gamla stugan? Laholms Tidning ställer frågan till arkitekt Helge Nilsson i Våxtorp som tillsammans med landsantikvarie Arne Modén i Halmstad har varit och tittat på stugan.

— Stugan är betydligt bättre än den ser ut och landsantikvarien var mycket belåten med den, berättar arkitekt Nilsson. Hur gammal den är vågar han inte säga med bestämdhet men den mittersta delen torde vara från mitten av 1700-talet medan den byggts till i bägge ändarna. Om man sedan skall bygga upp hela stugan som landsantikvarien ville får väl bli en fråga när vi börjar riva och transportera hem den.

— Knuttlämret är emellertid fullt friskt och likaså takstolen. Ett nytt hämttak måste förstås till men det är ju ingen större konst att få ett sådant. Den gamla akorstensmuren kan man knappast flytta men det finnes ju möjlighet att bygga upp en ny i samma stil. Men det brädffoder, som finns utvändigt nu, skall givetvis bort. Vad det hela kommer att kosta vägar jag absolut inte yttra mig om — det beror väl mycket på hur mycket frivilligt arbete, som vi kan få gjort och det hoppas vi förstås blir mycket, förklarar hr Nilsson som också nämner, att man hoppas kunna påbörja nedtagandet och flytta stugan i sommar.

Man får emellertid hoppas, att när nu saken avancerat så långt och hembygdsföreningen fått ett kommunalt anslag, det också blir av med flyttningen. Meningen är ju att återuppföra stugan vid dammarna mitt emot Godtemplarsalen. Detta är ett fritidsområde varför länsstyrelsens tillstånd fordras för stugan men då den kommer att tjäna "fritidsändamål" så finns det alla förutsättningar att få detta tillstånd. Den kommer säkert att väl pryda sin plats på detta vackra område.

Vid kommunalfullmäktigesammanträdet talade Egon Johansson i Killhult också om en stuga i Lycklet alldeles intill Sjöalltasjön, som skulle väl lämpa sig som hembygdsgård. Det är också en knuttlämsrad stuga, ett par hundra år gammal, som ligger underbart vackert men vars värde dock spolieerats något genom ett nylagt sternitak. Den är inte till salu för bortflyttnings men vill hembygdsföreningen ta hand om den där den ligger lär enligt uppgift ägaren inte ha något emot detta. Men hur vackert och bra den än är så ligger den dock ocentralt.

Ett annat förvärv, som hembygdsföreningen också borde göra och som påtalades vid fullmäktigesammanträdet, är vattenhjulet till Jonstorps kvarn. Detta är det sista i sitt slag i socknen och ägaren, lantbrukaren Bertil Johansson, skänker gärna bort det om föreningen vill ha det och flytta det. Men det är också en sak som hastar då hjulet börjar bli rätt dåligt.

Som synes, har hembygdsföreningen i Våxtorp ett digert program framför sig men det finns duktigt folk i ledningen med ordförande fru Marianne Bachman i spetsen så det blir nog uträttat också.

Cel.

Stallet restes 1971

Kransen på väg upp

Å sen blev det resegille

Gerhard Andersson

Taktäckning

Axel Johansson, John Nilsson och
Håkan Jönsson, 1971

Här ligger foto i en salig blandning

Första vävkursen i stugan, 1962-63

Karin Henriksson och Lillie Bengtsson förskedar

Matilda med en av sina berömda grytlappar

Pensionärer på besök i stugan. Hulda Jansson, Ellen Johansson och Annie Larsson

Annie Nilsson och Klara Gustavsson

Ester Johansson
visar hur man
bakar spettkaka

Salen

Mästare i hallandsbinge

Bingegille i Hemslöjdens regi

Hugo Svensson

HEMBYGDSSTUGAN

Axplock ur protokollen

Våxtorps Hembygdsförening bildades 1958, antal medlemmar 360 (1/7 1990).

Stugan, ett arrendeställe under Lärkesholm, skänktes till Hembygdsföreningen av Von Reiserska stiftelsen 1961, på vars mark den låg. Landsantikvarie Arne Modén anser stugan vara byggd på senare delen av 1700-talet.

Hembygdsstugan återuppfördes 1961-1962. Den flyttades från Lärka Sjöhult på Hallandsåsens södra sluttning. Den siste som bebodde i stugan var "Pompe Johan", han tillverkade pumpar, därav namnet.

Nu ligger stugan på kommunens mark, uppröjd och iordningsställd av Hembygdsföreningen. Hembygdsföreningen erhöll 5.000 kr i kommunalt anslag. Hembygdsföreningen hade genom lotterier, fester och gåvor själv samlat 7.000 kr, för denna summa återuppfördes stugan.

Inventarier: med få undantag är allt gåvor från Våxtorp och byarna omkring.

19590424

Sammanträdet öppnades av Marianne Bachman.

Första styrelsen:

Karl Magnusson, Marianne Bachman, Sven Nilsson, Lennart Pålsson, sågm. Erik Nilsson, Ernst Larsson, Johan Sjunnesson, Helge Nilsson, Signe Johansson.

Revisorer:

Malte Lindbom, Hilmer Svänsson.
Till ordf. valdes Karl Magnusson.

Bygdedräkten:

rekonstruerad (härrör från 1750-1760-talet) genom inventering i bygden och studier av prosten Osbecks bok *"Laholms Prosteri"*. Uppgifterna följdes upp genom besök på Nordiska Muséet och muséer i Köpenhamn, även gamla bouppteckningar studerades.

Dräkterna vävs i stugan. Första exemplaret utlottades.

Vid sommarfesten 1965 var 15 dräkter färdiga.

Styrelsen tittade på området vid dammarna och beslöt inkomma med en skrivelse till byggnadsnämnd och länsstyrelsen om att bebygga området med en hembygdsstuga.

1960

Årsmöte den 27 april 1960.

Till ordf. valdes Karl Magnusson.

1961

Till ordf. valdes Marianne Bachman.

Styrelsen uttryckte sin tacksamhet över

den gåva i form av en gammal stuga som föreningen fått mottaga samt beslöt företa en utflykt till Åsljunga för att besiktiga stugan.

Av styrelseberättelsen framgick bl.a. att föreningen fått mottaga en gammal knuttimrad stuga från Von Reiserska Stiftelsen i Lärkesholm i Skåne. Samt att om möjlighet finns, har för avsikt att låta uppföra densamma vid dammarna. Styrelsen fick fria händer att på sätt som den finner lämpligt söka förverkliga tanken på flyttning och återuppförande av den gamla timrade stugan och förverkliga tanken på ett hembygds-museum vid dammarna.

Helge Nilsson fick i uppdrag att inhämta utlåtande från landsantikvarie Modén rörande förflyttningen av den gamla byggnaden i Lärkasjöhult, som föreningen erhåller.

Åt arbetsutskottet uppdrogs låta verkställa rivning, hemtransport och uppförande av stugan.

1962

Till ordf. omvaldes Marianne Bachman.

Första styrelsemötet höll under "eget tak" den 11 maj 1962.

Beslöts att gräva brunn.

Beslöts att sätta upp 5 st vävstolar.

1963

Till ordf. omvaldes Marianne Bachman.

Beslöts anlita Erik Kronkvist att installera värme i stugan, ca 950 kr.

1964

Till ordf. omvaldes Marianne Bachman.

Beslöts inköpa 2 st kaffebryggare.

1965

Till ordf. omvaldes Marianne Bachman.

Beslöts att köpa virke till en dansbana på 64 m².

1966

Till ordf. omvaldes Marianne Bachman.

Beslöts att låta teckningslärare Stamberg, Laholm utforma förslag till Våxtorps Vapen.

1967

Till ordf. omvaldes Marianne Bachman.
Vi har renoverat maltkörnan i Fågelsång.

1968

Till ordf. omvaldes Marianne Bachman.

1969

Till ordf. omvaldes Marianne Bachman.
Diskuterades om tillbyggnad av stugan.

1970

Till ordf. omvaldes Marianne Bachman.
Var mansdräkten färdig.
Hembygdsföreningen har skaffat kommunvapen, föreställande en svan i silver på blå botten, under svanen två horisontella linjer; Smedjeån och Stensån, 1967.

Hembygdsföreningen har genomfört en inventering i bygden av gamla möbler m.m. i samarbete med Hemsjöföreningen. (1967).

Hembygdsföreningen har uppfört en tillbyggnad, "Stallet" (1972), till stor del tack vare Levin Petterssons donation.
Hembygdsföreningen har låtit kopiera kroginteriör från Elnabygget i Våxtorp. Originalmålningarna köptes av Hallands Museum på 1940-talet, Inger Asker har målat.

1972

Tillbyggnaden "Stallet" färdig. Helge Nilsson var vår arkitekt. Stor invigningsfest i fint sommarväder.

Hembygdsföreningen får ta emot Levin Pettersson föräldrahem i Åstarp med alla inventarier märkta L.P.

Sparbankens källarlokal har upplåtits till vävstuga.

Vävsektionen bildas, 15 dräkter är i gång. I gengäld får "bankherrarna" äta sina middagar i Hembygdsstugan.

1974

Kommunen köper Selma Johanssons sterbhus mark, gamla sågen.

Hembygdsföreningen får disponera marken. De gamla illa medfarna byggnaderna köper Hembygdsföreningen för 6.000 kr. Föreningen inreder och reparerar och får plats till smedja, snickarbod, vävstuga och museum för skogs- och lantbruksredskap.

Har börjat ha gammaldags julagille. Varje julskytningssöndag utställer Halländska Hemsjöföreningen sina varor i Gamla Stugan.

1976

Dansbana byggs varje år ut över den nu igenlagda dammen. Pyntas med björkar.

1977

Vi börjar delta i frågesport-tävling. Carl Ifvarssons minnessten i Bastena invigs en vacker sommar dag. Inskription: "Här föddes bondeledaren Carl Ifvarsson 1818-1889".

1978

Friluftsgudstjänst, Hemsjöföreningen bjuder på kaffe. Upprepas varje år.

1980

Barnen har fått Våxtorpsdräkten och dansar på Midsommarfesten, Våxboringen.
I lantbruksmuseet går arbetet vidare, botten är urgrävd och fylld med sten och cementplattan på golvet är gjuten.

1982

Rutger von Aschebergs brudgums-
morgonrock och röda sammets-
morgonskor skänktes av bröderna
Henrik och Bengt Gustav Carlheim-
Gyllensköld. Rocken har förvarats i en
kista på Vallen i 330 år.

Egron Johansson skriver "Boken "Arvet
från fäderna". Hemslöjdsföreningen är
utgivare.

Efter två år kommer hans nästa bok
"Bygd i förvandling"
också utgiven av Hemslöjdsföreningen.

1983

Nu läggs taket om på lantbruksmuseet
och trappa upp till nytt loft.

1984

Museet får fönster, byggnaden målas röd
med vita knutar. Logdans ordnas för
första gången.

Besök av stickintresserade japaner,
130 st. Även 1985.

Hembygdens dag på Skansen i
Stockholm, 10 deltagare från vår
förening.

Vävstugan nu klar med två gamla
vävstolar, ljus och värme har installerats.

1985

Smedjan från Jonstorp (gåva från Asta
och Bertil Johansson) inreds i gamla
sågen.

"Stallets" tak på västra sidan läggs om
med cementpannor (tillverkade i
Våxtorp). Snickarbod från Ekesunna
färdig.

1986

Konstnären Lars Lindekrantz har på
uppdrag av föreningen skapat en
"Bingerska" i koppar, helt bekostnad av
Hembygdsföreningen. (150.000 kr).

1987

Inbjudan till Kulturen i Lund för att visa
vad föreningen gör. Även en inbjudan
1988 då vi kunde visa damast, vävd i
vår by.

1988

Vi planterar 90 glasbjörkar, 10 bokar och
en azalea i Hembygdsparken.

1989

Anna Maria Eriksson valdes till
ordförande efter Marianne Bachman.

Vad som inte framgår av alla dessa årtal
är att allt arbete är gjort på frivillig väg
och har skapat gemenskap, trevnad och
glädje bland föreningens medlemmar.

Bland flera kontanta gåvor märks särskilt
Levin Pettersson stora donation av aktier
år 1970. Aktiernas kursvärde var då
225.000 kr.

1990

Till ordf. för 1990 omvaldes Anna Maria
Eriksson.

Beslöt att höja årsmedlemsavgiften till 25
kr och 100 kr för ständigt medlemskap.

1991

Anna Maria Eriksson omvaldes som
ordf.

Ordf. meddelade att 3 vävar är uppsatta
och att varp skall inköpas till vävarna.

1992

Till ordf. för 1992 omvaldes Anna Maria
Eriksson.

Ordf. meddelade att vävarna är klara för
användning, intresserade anmäler sig till
Ella Johansson.

Beslöts att lägga cementpannor på
stugan (Våxtorps-pannan).

Beslöts att inköpa 1 gräsklippare.

Åke Bengtsson informerade om hösten
studiecirkel som kommer att handla om
lanthandel.

1993

Till ordf. för 1993 omvaldes Anna Maria
Eriksson.

Beslutades om Friluftsgudstjänst och
Gökotta på våren.

Styrelsen antog Marianne Bachmans
förslag att riva den befintliga öppna
spisen och uppföra en ny som passade
till en gammal hallandsgård.

Beslöts att iordningsställa maltkörnan i Fågelsång.

Det blir Bingeulle i hembygdsstugan den 17 november.

Marianne Bachman ville att styrelsen än en gång skulle diskutera den öppna spisen och anlita expertis. Styrelsen beslöt att kontakta murare Erik Gustavsson för ett uttalande och ett kostnadsförslag i spisfrågan.

1994

Till ordf. omvaldes Anna Maria Eriksson.

Spisfrågan äntligen löst. Beslöt att låta Erik Gustavson mura en ny nederdel på den öppna spisen.

Beslöts deltaga i arrangemanget "*Bonden i stan*".

Ett tack från styrelsen till Marianne Bachman som skänkt 300 kr till ombyggnad av den öppna spisen.

1995

Till ordf. för 1995 valdes Helge Fast efter Anna Maria Eriksson som avböjt återval. Styrelsen beslöt att bygga tak på dansbanan.

1996

Till ordf. för 1996 omvaldes Helge Fast. Det blev diskussion om vad slags material som ska användas till dansbanans tak, beslöts att lägga papp. Byavandringen blir de 10 augusti, Ernst Nilsson guidar. Verner Johansson undersöker inköp av en motor till att driva stickhyveln med.

1997

Till ordf. för 1997 omvaldes Helge Fast. Styrelsen föreslår att ständigt medlemskap skall upphöra 31 december 1999.

Samtliga ständiga medlemmar skall underrättas i god tid.

Invigning av dansbanan blir den 24 maj, Jan Gustavsson inviger.

1999

Till ordf. för 1999 omvaldes Helge Fast. Diskuterades ombyggnad av köket och tillbyggnad av smedjan. Styrelsen fick i uppdrag att besluta om detta.

Beslöts om föreningens 40-årsfirande i augusti.

2000

Till ordf. för 2000 omvaldes Helge Fast. Styrelsen beslöt att inköpa en åkgräsklippare.

Den ordf.-klubba som Gunnar Davidsson skänkt användes för första gången.

Ny adress för Hembygdsstugan är: *Kristianstadsvägen 2A*.

2001

Till ordf. för 2001 omvaldes Helge Fast.

2002

Till ordf. för 2002 valdes Karin Ottosson. Lågstadiet kommer på besök 3 dagar i april med ca 45 elever varje dag.

Vi kommer att ha 4 stationer med olika aktiviteter.

Det blir skördedag hos Margit och Jan Ove i Ålstorp i augusti.

2004

Föreningen har nu inköpt en digital-kamera.

Beslöts att höja årsavgiften till 50 kr fr.o.m. 2005.

Byarundan diskuterades.

Gökotta den 20 maj kl 08.00.

Vi kommer att ta emot Arvid Johansson i Sjöalts fotoutrustning från år 1907-1957.

2005

Beslöts om sommarfest 7 augusti.

2006

Installerat larm i stugan.

Kryddträdgården har fått en förnyelse.

Brandkårmuseet kommer att flyttas från Brandstationen och hit, det är tänkt att göra plats ovanför lantbruksmuseet för detta.

2007

Konservator Jesper Cato från museet har varit och undersökt luftfuktighet och skadeangrepp i byggnader och samlingar. Luftfuktigheten är alldeles för hög, beslöts att köpa 3 st hygrometrar med termometrar. Diskuterades ev. inköp av avfuktare och kallfläkt.

2008

Spelmansstämman blev mycket lyckad. Folke Lindkvist rapportera att luftfuktigheten har blivit bättre i alla byggnader. Inventering av gåramålningar diskuterades, Karl Olof Persson är intresserad av att hjälpa till med inventeringen.

Belysning på dansbanan diskuterades igen. Diskuterades spelmansstämma den 6 september.

Beslöts att Folke Lindkvist inköper 2 st avfuktare till lantbruksmuseet.

Beslöt även att köpa åskskydd.

Hembygdsföreningen har 388 medlemmar.

2009

Beslöts om byavandring den 27 september.

Diskuterades om Dans- och Spelmansstämma.

Beslöts ha invigning av Levin Petterssons sten den 15 november.

2010

Bygdeband diskuterades, Stanley lovade att hjälpa till så att vi kommer igång.

Beslöts om byavandring i september.

Stanley fått i uppdrag att inköpa en bärbar dator.

2011

Våxorpsskolan lågstadielklasser vill besöka oss i maj, vecka 20 kan bli bra. Hembygdsdag hos Margit och Jan-Ove blir 17 juli.

Föreningen har nu inhandlat dator och skrivare till en kostnad av 7.300 kr.

Luftvärmepumpar är nu installerade i stallet och gamla stugan enl. offert 48.000 kr. Invigning av gravkistan.

Spelmansstämman den 3 september samlade 53 spelmän och dansare.

2012

Stanley har köpt en ny kamera till föreningen och även fixat skylt till gravkistan. Dokumentation påbörjas med hjälp av Kajsa Kihlberg som börjar i februari på 75% ett halvår framåt.

Beslöts höja medlemsavgiften 2013 till 75 kr/år. Stanley berättade om föremålsinventeringen som går framåt. Köpt ny ljusslinga till dansbanan.

Byavandring 23 sept. Kyrkvägen-Genvägen-Båstadvägen.

2013

Boksläpp om Vallen 15 november. Fått förfrågan om att överta fotograf Arvid Johanssons glas-plåtar.

2014

Det blir skolbesök den 26-27-28 maj. Glasplåtarna har börjat fotograferas, skall förvaras i lantbruksmuseet, Stanley håller i detta. Beslutar att vi skall vara med på Arkivens Dag 8 november.

Boken "Våxorp i våra hjärtan"-släppet blev lyckat. Diskuterades köp av gräsklippare och dator, Lasse och Kajsa fixar det. Stanley informerade om Bygdeband.

2015

Beslöts köpa en ny dator, Stanley kollar. Bingeillet har ingått som undergrupp i föreningen. Hemslöjdens sockenombud har satt in sin kassabehållning på 5.250 kr efter de gått in i föreningen. På grund av att Kajsa Kihlberg avsäger sig sitt kassörsuppdrag 31 augusti 2015, väljer styrelsen Marianne Strömberg som tillförordnad kassör fram till nästa årsmöte.

2016

Beslöts ha byavandring i Kärr den 18 september. Beslöts att söka bidrag ur Laholms Sparbanks jubileumspott till vår projekt Lekplats. Inköpt en TV för glasplåtsidentifiering och att den fortsätter. Vi medverkar vid Arkivens Dag den 12 november. Bytt balkar under dansbanan.

2017

Karin har blivit kontaktad av Laholms Sparbank som vill ge föreningen en hjärtstartare, det tackar vi för. Skolbesök den 15-16-17 maj. Vi deltar i "Släktforskardagarna" i Halmstad med Binge- och fotovisning i en monter delad med Veinge Hembygdsförening. Föreningen har emottagit 30.000 kr av Laholms Sparbanks jubileumspott. Diskuterades Byavandringen i Kärr i höst. Vid Trivseleftermiddagen den 22 oktober kommer Dag Gustavsson att medverka. Utvärdering av släktforskardagarna: Allt kändes mycket positivt. Våxtorps Hembygdsförening blir arrangör av Sägenrallyt 2018. Föreningens har köpt skrivare för 2.900 kr. Diskuterades stadgar och ev. ändringar. Eivor o Åke Florén har skänkt en bingekappa till föreningen, Margit Florén har stickat den. Beslöts ha höststädning den 21 nov. Det har diskuterats nytt golv i stallet som är slitet och svårstädat, styrelsen beslöt vänta med detta. Först är det taket på dansbanan som måste åtgärdas och lekplatsen som skall iordningställas. Det kommer att bli ändringar i föreningens stadgar. Mötet avslutades. Tack för i kväll och en GOD JUL!

2018

Det planerades inför 60-årsjubiléet i höst. Medlemmarna ideella arbete är ca 6.000 timmar. Det är vår tur att anordna Sägenrallyt i höst. Stanley informerade om att äntligen är fiber indraget. En uppdatering av stadgarna blev också godkänd. Höjning av priset för uthyrning av stugan godkändes. Lekplatsen diskuterades. På Nationaldagen invigdes och hissades vår egen flagga. Föreningen har fått mottaga Linné Carlssons hembygdsdräkt, den första mansdräkten i Våxtorp. Hembygdsförbundet har ändrat plattform för vår hemsida, blir en del arbete med den nya sidan. Kassören rapporterade att vi nu är 330 medlemmar. Beslöts att vårstädningen blir den 24 april. Midsommarafton uppskattades besökarna till ca 500 pers. Hemvändardagen den 22 juli diskuterades. Föreningen medverkade vid Arkivens Dag i november på Biblioteket i Laholm. Arbetet med lekplatsen fortskrider.

Sammanställningen gjord av
Marianne Bachman 1958-1990
Bengt-Rune Karlsson 1991-2018
Foto från Hembygdsföreningen bildarkiv

*..... en återblick
på de 60 åren*

Hjärtligt Välkomna till föreningens 60 års-jubileum och vår Sommarfest. Det är också öppna stugornas dag idag som vi firar med musik å sång, ” Lisa & Lasse” från Oskarström varmt välkomna, lite hantverk och jubileumsfika, jag hoppas också att ni vill titta in i våra museer, där finns personer som kan berätta.

Men innan vi får lyssna till fin musik ska jag försöka återknyta och berätta lite historik kring vår hembygdsförening, jag förstår, efter att ha läst utdrag från protokolls-böcker och andra dagboksanteckningar, att föreningen alltid haft en vilja att skapa och ta till vara och där vi idag har ett stort ansvar att föra det vidare till kommande generationer.

Att bilda en förening för 60 år sedan krävdes precis som idag engagerade personer. Det fanns ett flertal i Våxtorps gamla kommun, varav en, som efter vad Laholms Tidning skrev 1967 var Hembygdssjäl nr 1 i Våxtorp, nämligen Marianne Bachman som med sitt intresse och kunnande var en av de som förde Hembygdsföreningen framåt. Hon var föreningens ordf. från 1961 till 1988 alltså i hela 27 år. En verklig förtjänstfull insatts.

Men för att återgår till 1958.

Man började redan då planera inköp av en ryggåsstuga, men det skulle dröja några år, närmare bestämt till 1961 och då av en ren tillfällighet hittades en ryggåsstuga. En man vid namn Viktor Johansson i Våxtorp visste att

hembygdsföreningen var på jakt efter en stuga, han hade fått vetskap om att det fanns en 1700-tals byggnad i Lärka-Sjöhult, vid Lärkesholm nedanför Örkelljunga, som helt enkelt stod i vägen, den skulle eldas upp. Denne man vidarebefordrade naturligtvis tipset till hembygdsföreningens styrelse, som genast blev intresserade. Stugans ägare,

Karin Ottosson

Reiserska stiftelsen, sa: *Varsågoda*, hembygdsföreningen sa då: *Tack så mycket* och därmed var överlåtelsen klar. Men skicket var inte det allra bästa om man säger så. Det krävdes många timmar, först plockade man ner stugan planka för plank, det var i oktober 1961, den återuppbyggdes i sin gamla stil men med stora förbättringar, på en öde- tomt i Våxtorp.

Det såg nog annorlunda ut då. Stugan stod klar den 12 augusti 1962 och invigdes med pompa o ståt av Kapten Axel Berg von Linde, som också utbringade ett trefaldigt leve för föreningen.

Därefter hade alla hembygdsvänner en plats att samlas vid och stugan användes flitigt. Under den följande vintern 1963, påbörjades Våxtorps-dräkten, kjoltyget vävdes på en av de åtta vävstolar som sattes upp. Följande vinter blev den första Våxtorpsdräkten färdig. Vävstugan finns kvar än idag, men på annan plats inom området, så fortfarande har man möjlighet att tillverka fina vävalster.

Till sommarfesten 1965 köptes in virke till en dansbana som låg lite vid sidan om gamla stugan, det var så att man monterade upp dansbanan på våren och plockade ner den på hösten, man gjorde så i ett flertal år, vilket slit, men när många hjälps åt så klarar man det mesta. 1977 byggdes denna dansbana eller s.k. paviljong, den blev överbyggd med detta vackra tak, en byggnadskonst i sig och invigdes 1996 och 2007 uppfräschades paviljongen med nya fönster i gammal stil.

10 år efter invigningen av 1700-tals stugan, byggdes det igen, anledning var, behovet av ett bättre kök, toaletter och samlingslokal, byggnaden fick namnet "Stallet" det invigdes 1972.

En skulptur i koppar "Bingerskan" inköptes 1985, som var tillverkad av Lars Lindekrants, den symboliserade bingets härkomst i Sverige, det var på 1600-talet som binget infördes från Holland av Birgitta von Cracow, som var gift med Magnus Durell, ägare till Vallens Säteri här i Våxtorp. Men i augusti 2011 blev vår kära "Bingerska" stulen. Idag har vi en ny "Bingerska" i röd granit tillverkad av Magnus Ringborg som invigdes 2014.

Historiken kring Våxtorp och dess människor har också kommit ut i 4 böcker, 3 böcker med hjälp av Egron Johansson och hans material av bygden, de utgavs mellan åren 1982-1990. Den 4:de boken "Våxtorp i våra hjärtan" utkom 2013, och sammanställdes av Kajsa Kihlberg, där vi bl.a. kan läsa om flera Våxtorps-profiler och byggnader i och utanför Våxtorp.

Alla 4 böckerna är en ovärderlig dokumentation av vårt Våxtorp.

Denna tillbakablick på föreningens 60 år, är naturligtvis bara en liten del av allt som hänt, det finns så mycket mer att berätta om t.ex. smedjan, lantbruksmuseet, för att nämna några, som alla har sin egen historia. Vårt senaste projekt är att iordningsställa en lekplats, även en hembygdsförening bör ha något för alla åldrar.

Föreningen har ständigt nya planer en del förverkligar man, andra inte, även en Hembygdsförening som fokuserar på gamla traditioner och kulturarv blickar framåt, för historia och framtid hör ihop.

Jag vill avsluta min lilla historik, med att vi alla utbringar ett trefaldigt leve för vår förening.

***Våxtorps Hembygdsförening,
den leve
HURRA, HURRA, HURRA.***

Nu överlämnar jag micken till eftermiddagens musikunderhållning "Lisa & Lasse" varmt välkomna.

Karin Ottosson
Ordförande